

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут лісового
і садово-паркового господарства
Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ ТА ЛІСОВА МЕЛІОРАЦІЯ В УКРАЇНІ: ВИТОКИ, СУЧАСНИЙ СТАН, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ АНТРОПОЦЕНУ

(присвячена 100-річчю кафедри відтворення лісів
та лісових меліорацій)

6-8 листопада 2019 р.

м. Київ, Україна

ВИКОРИСТАННЯ РОСТОВИХ РЕЧОВИН ДЛЯ АКТИВІЗАЦІЇ РИЗОГЕНЕЗУ ЖИВЦІВ *TAMARIX TETRANDBRA PALL.*

Н.М. Сошенська, студентка магістратури,
Національний університет біоресурсів і природокористування
України, м. Київ, Україна*

Виробництво якісного садивного матеріалу досліджуваної рослини, передусім, її декоративних форм залежить від успішності застосовуваних методик їх вегетативного розмноження. Тому дослідження з вивчення ефективності застосування різних стимуляторів росту для стимулювання ризогенезу та укорінення зимових (здерев'янілих) стеблових живців *Tamarix tetrandra* Pall. є вкрай актуальним та має неабияке практичне значення.

Тамарикс (*Tamarix* L.) – рід рослин родини тамарикових, який налічує близько 100 видів, більшість з яких кущі 1-3 м заввишки, рідше – невеликі дерева висотою 6-8 м. Тамарикси посухостійкі, невибагливі до родючості ґрунту, світлолюбні та солестійкі рослини. Легко переносять стрижку, пересадку і міські умови. Тамарикс чотириохтичинковий (*T. tetrandra* Pall.) – листопадний чагарник висотою 3-5 м і діаметром до 3 м. Природний ареал даного виду - Південно-Східна Європа, Західна Азія.

Метою роботи було дослідження особливостей впливу ростових речовин на ризогенез здерев'янілих живців *Tamarix tetrandra* Pall. з ціллю виявлення найбільш ефективних і придатних для вегетативного розмноження.

Експеримент з апробації ростових речовин було закладено в 1918 р. на базі навчально-дослідного розсадника кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій НУБіП України: ранньою весною здерев'янілими, а влітку – зеленими стебловими живцями (табл.).

В експерименті із зимовими стебловими живцями апробовано ростові речовини «Корневин», «Гетероауксин», «Циркон», «Епін-Екстра», а з літніми – «Ризопон (Rhizopon)», «Грандіс (Grandis)», «Чаркор», «Циркон». Контролем в експерименті слугували живці, що намочувались в дистильованій воді.

* Науковий керівник – кандидат сільськогосподарських наук, професор В.М. Маурер

Успішність укорінення живців визначалася за зміною їх стану упродовж дослідження, що оцінювався за відповідною методикою з періодичністю один раз на 2 тижні та розвитком кореневої системи після викопування.

**Стан та укорінюваність літніх і зимових живців
Tamarix tetrandra Pall. залежно від апробованих
в експериментах ростових речовин**

Варіант експерименту	Категорії живців за станом, %				Індекс	
	відмінний	задовільний	незадовільний	нежиттєздатні	стану живців	розвитку коренів
Зимові (здерев'янілі) живці						
Контроль	57	15	14	14	3,2	3,1
Корневин	43	43	7	7	3,2	3,2
Гетероауксин	50	50	-	-	3,5	3,5
Циркон	50	43	7	-	3,4	3,5
Епін-Екстра	50	36	7	7	3,3	3,4
Літні (зелені) живці						
Контроль	-	-	50	50	1,5	1,4
Ризопон	17	17	22	44	2,1	2,0
Грандіс	17	39	11	33	2,4	2,4
Чаркор	22	33	28	17	2,6	2,6
Циркон	17	11	33	39	2,1	2,1

Проведені дослідження показали, що найкраще в експерименті укорінилися здерев'янілі (зимові) живці *Tamarix tetrandra* Pall. по варіанту з «Гетероауксином» (індекс стану живців та індекс розвитку коренів у них були найвищими і становили 3,5), а очікувано гірше «Контрольні». У експерименті з напівздерев'янілими (літніми) живцями найкращий результат мали варіанти живців з ростовими речовинами «Grandis» та «Чаркор» (індекси стану живців та коренів яких були по 2,4 – у варіанті зі стимулятором «Grandis», та по 2,6 – у варіанті з ростовою речовиною «Чаркор»).

Отримані дані свідчать про доцільність використання таких ростових речовин як «Гетероауксин» для активізації ризогенезу здерев'янілих (зимових) живців *Tamarix tetrandra* Pall., та «Grandis» і «Чаркор» – для напівздерев'янілих (літніх) живців. Для вегетативного розмноження *T. tetrandra* Pall. краще застосовувати розмноження саме зимовими живцями.